

CONDAMNARE DE 4 MILIOANE EURO – CEDO ne obliga sa platim 3,89 milioane euro, daca in termen de 6 luni statul nu repara doua incalcati ale dreptului la proprietate. In cauza Toscuta si altii impotriva Romaniei, eventualul esec al Guvernului de a ii repune in posesie pe reclamanti ne costa 2,29 milioane euro. In Trofim contra Romaniei, pentru a evita despagubiri de 1,6 milioane euro, statul trebuie sa asigure executarea unei decizii a Curtii de Apel Constanta (Hotararile)

Scris de Alex PUIU

Doua hotarari in materia dreptului la proprietate pronuntate in aceeași zi de Curtea Europeana a Drepturilor Omului de la Strasbourg obliga Romania sa plateasca 3.89 milioane euro daune materiale. Este vorba despre hotararile pronuntate marți 3 martie 2015, in cauzele Toscuta si altii impotriva Romaniei si Trofim impotriva Romaniei. Astfel, in cauza Toscuta si alti, CEDO a stabilit ca Guvernul este obligat sa ii repuna in posesie pe cei sapte reclamanti, iar in caz contrar, sa le acorde acestora despagubiri de 2.295.000 euro. In cealalta hotarare, judecatorii europeni i-au pus in vedere statului roman sa achite daune materiale de 1.600.000 euro in situatia in care nu va izbavi sa asigure executarea unei decizii a Curtii de Apel Constanta, pronuntata in martie 2005 in favoarea petentii Florica Violeta Trofim. In eventualitatea, de altfel foarte probabila, in care nici Guvernul, nici reclamantii nu vor solicita retrimiterea cauzelor in fata Marii Camere de 17 judecatori, cele doua soluti CEDO raman definitive la 3 iunie 2015, termen de la care statul roman are la dispozitie trei luni pentru a se conforma hotararilor Curtii de la Strasbourg.

Doua hotarari in materia dreptului la proprietate pronuntate in aceeași zi de Curtea Europeana a Drepturilor Omului de la Strasbourg obliga Romania sa plateasca 3.89 milioane euro daune materiale. Este vorba despre hotararile pronuntate marți 3 martie 2015, in cauzele Toscuta si altii impotriva Romaniei si Trofim impotriva Romaniei. Astfel, in cauza Toscuta si alti, CEDO a stabilit ca Guvernul este obligat sa ii repuna in posesie pe cei sapte reclamanti, iar in caz contrar, sa le acorde acestora despagubiri de 2.295.000 euro. In cealalta hotarare, judecatorii europeni i-au pus in vedere statului roman sa achite daune materiale de 1.600.000 euro in situatia in care nu va izbavi sa asigure executarea unei decizii a Curtii de Apel Constanta, pronuntata in martie 2005 in favoarea petentii Florica Violeta Trofim. In eventualitatea, de altfel foarte probabila, in care nici Guvernul, nici reclamantii nu vor solicita retrimiterea cauzelor in fata Marii Camere de 17 judecatori, cele doua soluti CEDO raman definitive la 3 iunie 2015, termen de la care statul roman are la dispozitie trei luni pentru a se conforma hotararilor Curtii de la Strasbourg.

Ambele cauze nu fost examinate pe larg de CEDO in 2008 ([Toscuta si alti](#)) respectiv 2010 ([Trofim](#)), cand judecatorii europeni au constatat incalcarile art. 1 din Protocolul nr. 1 la Conventia, privind dreptul la proprietate, fara au amnat aplicarea art. 41 din Conventie, privind reparatia echitabila. Prin cele doua hotarari principale, CEDO a invitat partile sa transmita observatii scrise si sa notifice Curtea in eventualitatea unui acord amical. Inscrisurile prezentate de reclamanti nu au ajuns la un numitor comun in privinta daunelor materiale covarsitoare ale celor dreptati au fost incalcati, in ambele epoci, cuantumul despagubirilor a fost stabilit de CEDO.

Art. 1 din Protocolul nr. 1 la Conventia:

"Orice persoana fizica sau juridica are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decat pentru cauza de utilitate publica si in conditiile prevazute de lege si de principiile generale ale dreptului international. Dispozitiile precedente nu aduc atingere dreptului statului de a adopta legile pe care le considera necesare pentru a reglementa folosirea bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contributii, sau a amenziilor".

Litigiu cu Biserica, pentru un teren din Militari

Cauza Toscuta si alti contra Romaniei isi are originea in cererile adresate Curtii de la Strasbourg, in 2003, de sapte reclamanti - Adrian Toscuta, Paul Ion Serban Toscuta, Danut Negulescu, Gheorghe Negulescu, George Negulescu, Maria Negulescu si Sevastita Negulescu - reprezentati de **avocati Constantin Muller si Eduard Gabriel Fagaraseanu, din Baroul Bucuresti**. Acestia au invocat o pretinsa incalcare, impunabila autoritatilor locale, a dreptului la proprietate, ca urmare a anularii fara despagubire a titlurilor de proprietate pe care le detineau asupra a doua loturi de teren (2.500 mp si 6.581 mp) situate pe Bulevardul Unirii din Bucuresti, in contextul unui litigiu avut cu Parohia Ortodoxa.

Iata cum a motivat CEDO hotararea principala din 25 noiembrie 2008 pronuntata in cauza Toscuta si alti:

"Guvernul admite ca reclamantii obtinusera recunoasterea calitatii lor de proprietari prin decizii administrative si ca au fost obligati sa lasa terenul in proprietatea parohiei in urma actiunii in anulare a titlurilor lor de proprietate. Totusi, acesta considera ca ingerinta care le-a fost cauzata era prevazuta de lege, ca urmare a un scop legitim, respectiv, aplicarea corecta a legii, si ca respecta echilibrul just intre interese: pe de o parte, interesul parohiei de a se reconstitui dreptul de proprietate asupra vechiului amplasament, iar pe de alta parte, interesele reclamantilor de a beneficia de terenurile lor in tencuielile titlurilor de proprietate care le fusesea emise. Guvernul subliniaza si faptul ca anulara titlurilor de proprietate a fost partiala si ca reclamantii erau in continuare proprietari terenurilor ramase.

Reclamantii considera ca Guvernul nu a justificat deloc faptul ca parohiei i-au fost returnate terenurile cu o suprafata totala de 9 081 mp, iar asta in detrimentul drepturilor lor si in absenta unei despagubiri.

Curtea observa ca reclamantii detineau doua titluri de proprietate emise in 1993 si 1995, nu privire la terenurile de 2.500 mp si 6.581 mp, titluri care au fost anulate in urma unei proceduri justitiare solutionate prin hotararea definitiva din 7 martie 2003 a Curtii de Apel Bucuresti. In masura in care capatul de cerere al reclamantilor interesati pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la Conventia nu priveste decat cele doua terenuri, Curtea nu considera potrivit in scopul argumentelor Guvernului conform caruia anulara titlurilor era partiala. Anulara a avut ca efect privarea persoanelor in cauza de bunurile lor, respectiv, cele doua terenuri mentionate anterior, in sensul celui de a doua tip de pangarufat (1) al art. 1 din Protocolul aditional.

Curtea ramaneata ca o privire de proprietate care intra sub incidenta acestui articol poate fi justificata doar daca nu demonstreaza, in special, ca aceasta a intervenit pentru cauza de utilitate publica si in conditiile prevazute de lege. In plus, orice ingerinta in folosinta proprietatii trebuie sa raspunda criteriului proportionalitatii. Un echilibru just trebuie sa fie pastrat intre contentele interesului general al comunitatii si interesul aparator drepturilor fundamentale ale individului. Interesul de a asigura un astfel de echilibru este inerent intregii Conventii. Curtea aminteste, de asemenea, ca echilibrul care trebuie pastrat va fi distorsionat daca individul vizat suporta o sarcina speciala si exorbitanta (a se vedea *Brunarescu vs. Romania*, paragraful 78 si 79).

In speta, Curtea observa ca titlurile de proprietate ale reclamantilor au fost anulate pe motiv ca, la emiterea acestora, comisia municipalului nu tinuse seama de hotararea din 15 decembrie 1995 a Tribunalului Bucuresti, care recunoscuse parohiei dreptul de proprietate asupra terenurilor in litigiu (supra, pct. 22). Hotararea respectiva era ulterioara datelor titlurilor de proprietate ale reclamantilor (supra, pct. 8, 9 si 13). Prin urmare, Curtea se indoieste de relevanta motivelor formulate de instantele nationale.

Mai mult, hotararea din 15 decembrie 1995 a fost pronuntata intr-o procedura in care reclamantii nu fusesera parti. De altfel, tribunalul a retrinit, in hotararea din 11 aprilie 2002, ca decizia in cauza nu era opozabila celorlalti parati, inclusiv reclamantii.

In masura in care instantele intermedii sa impune comisiei municipalului faptul ca nu a tinut seama de existenta unei plangeri impotriva unei decizii administrative, Curtea considera ca era obligata comisiei sa verifice daca cerintele impuse de lege, inclusiv cele cu caracter procedural, erau indeplinite inainte de a emite titlurile in cauza (a se vedea, mutatis mutandis, *Draculet vs. Romania*).

Prin urmare, Curtea considera ca anulara titlurilor de proprietate ale reclamantilor a fost justificata exclusiv prin faptele impunabile autoritatilor si fara ca reclamantilor sa ii se acorde vreo despagubire sau sa ii se propuna un teren echivalent.

Prin urmare, chiar daca s-ar putea demonstra ca privarea de proprietate a servit unui scop de interes public, Curtea considera ca echilibrul just nu a fost pastrat si ca reclamantii au suferit un prejudiciu special si exorbitant prin faptul ca au fost privati nu numai de dreptul de folosinta asupra celor doua terenuri, ci si de orice despagubire sau masura reparatorie in aceasta privinta.

In consecinta, Curtea considera ca a fost incalcat art. 1 din Protocolul nr. 1".

[Citi aici integral Hotararea CEDO pronuntata in cauza Toscuta si altii contra Romaniei](#)

[Citi aici integral Hotararea CEDO pronuntata in cauza Trofim contra Romaniei](#)